

**Polskie Stowarzyszenie Psychologii Społecznej**

**ul. Stawki 5/7, lok. 309**

**00-183 Warszawa**



### **List otwarty w sprawie kreowania dehumanizującego obrazu uchodźców i uchodźczyń**

Jako byli i obecni prezesi Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej stanowczo sprzeciwiamy się rozpętanej przez polskie władze kampanii nienawiści wokół osób szukających schronienia w naszym kraju.

W trakcie konferencji prasowej 27. września ministrowie Mariusz Kamiński i Mariusz Błaszczak zaprezentowali – rzekomo znalezione w telefonach komórkowych osób zatrzymanych na granicy polsko-białoruskiej – zdjęcia egzekucji, uzbrojonych mężczyzn, broni, sfalszowanych dowodów tożsamości oraz treści związane z karalnymi czynami seksualnymi. Takie działania polskich władz, polegające na budowaniu wizerunku uchodźców i uchodźczyń jako osób kojarzących się z terroryzmem, dziecięcą pornografią i zoofilią są podręcznikowym wręcz przykładem dehumanizacji i manipulowania opinią publiczną. Przy czym chodzi tu zarówno o podręczniki psychologii społecznej, jak i historii. To od takich działań rozpoczynały się masowe programy usuwania - najpierw z przestrzeni publicznej, symbolicznego, a później najzupełniej fizycznego - ludzi w nazistowskich Niemczech czy w Rwandzie. To, co zaczyna się od etykiet słownych często przeradza się w działania fizyczne. Raz rozbudzone negatywne emocje społeczne niezwykle trudno uspokoić.

Nie można także nie dostrzec, że te działania są spójne z naruszaniem niezbywalnych praw uchodźców i uchodźczyń przez Straż Graniczną i Policję – taktyka “push-back” i uniemożliwianie złożenia wniosków o azyl na terenie Polski są tego jaskrawymi przykładami. Jeszcze jaskrawszymi są kolejne śmierci ludzi w rejonie granicy Polski i Białorusi. Ci ludzie zmarli z chłodu i wycieńczenia także dlatego, że służby, których dewizą jest “służyć i chronić” uznają, że należy ją stosować jedynie do osób własnego koloru skóry i własnej narodowości.

Wzywamy do natychmiastowego zaprzestania kreowania dehumanizującego obrazu uchodźców i uchodźczyń oraz do respektowania artykułu 56. Konstytucji RP, artykułu 18. Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Ustawy z dnia 13. czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

*prof. dr hab Janusz Grzelak*

*prof. dr hab Małgorzata Kossowska*

*prof. dr hab Dariusz Doliński*

*dr hab, prof. SWPS Tomasz Grzyb*